

Paneeluuring
PANKROTID EESTIS 2015

Tallinn, märts 2016

Sisukord

Sissejuhatus	3
1 Pankrotistatistika	4
1.1 Pankrotistunud ettevõtted aastate lõikes	4
1.2 Pankrotiettevõtete paiknemine maakondade lõikes	8
1.3 Pankrotiettevõtted tegevusalade lõikes	10
1.4 Pankrotistunud ettevõtete seos maksuvõlgadega	11
1.6 Kredidiinfo reiting pankrotiettevõtetel	12
2 Finantsseisukorra paneeluuring	14
2.1 Analüüs koondaruannete näitajate põhjal	15
2.2 Suhtarvude analüüs kvartiilide ja mediaani alusel	20
2.3 Pankrotiettevõtete põhilised aruandlusnäitajad	22
2.4 Edward I. Altmani pankrotikoefitsient	23
Kokkuvõte	24
Lisad	
Lisa 1: 2015. aastal pankrotistunud 386 ettev. nimekiri (sh 10 MTÜ-d ja SA-d)	25
Lisa 2: Paneeluuringus kasutatud 159 pankrotiettevõtte nimekiri	26
Lisa 3: Kasutatud rahandussuhtarvude valemid	27
Lisa 4: Edward I. Altmani pankrotikoefitsient Z-skoor	28
Lisa 5: Paneeluuringus kasutatud 159 pankrotiettevõtte aruandlusnäitajad	29

Sissejuhatus

Krediidiinfo AS on pankrotiuuringuid Eesti ettevõtete kohta koostanud alates 2000. aastast. 16 aasta jooksul on pankrottide arv lainetena nii kasvanud kui ka kahanenud, saavutades tippaseme 2009. aastal ülemaailmse majanduskriisi tagajärjel. Alates 2010. aastast on pankrottide arv pidevalt kahanenud kord kiiremas kord aeglasemas tempos. 2011. aastal kukkus pankrottide arv märkimisväärsed 40%, 2012. aastal 20%. Ka järgnevatel aastatel on pankrotistumine stabiilselt väheneud saavutades 2015. aastal kriisieelse madala taseme. 2016. aasta esialgsete andmete põhjal jätkub ka käesoleval aastal pankrottide taseme stabiilne alanemine.

Käesolevas uuringus käsitletakse pankrotistunud ettevõttena neid, millele kuulutati välja pankrot ja määrati pankrotihaldur, kui ka ettevõtteid, mille pankrot rauges või millele pankrotti välja ei kuulutatud ning mis lähevad ajutise pankrotihalduri poolt lihtsalt likvideerimisele.

Uuringu eesmärgiks on anda ülevaade, millised muutused on pankrotistunud ettevõtete statistikas erinevatel perioodidel aset leidnud ning kuidas kajastuvad majanduse eri tsüklid pankrottide arvu dünaamikas, samuti leida näitajad, mis viitaksid potentsiaalsele pankrotiohule.

Uuringus vaadeldakse pankrotiettevõtete arvu dünaamikat viimaste aastate lõikes, paiknemist maakonniti ning jagunemist tegevusalati. Analüüsitakse pankrotieelseid aruandlusnäitajaid, enim esinevaid tunnusjooni pankrotistunud ettevõtete finantsolukorras pankrotile eelneva kahe aasta jooksul ning uuritakse Krediidiinfo Reitingut pankrotile eelnenud majandusaastatel. Erinevuste ilmestamiseks on põhinäitajaid võrreldud sama hulga juhuslikult valitud tegutsevate ettevõtete keskmiste näitajatega.

1 Pankrotistatistika

1.1 Pankrotistunud ettevõtted aastate lõikes

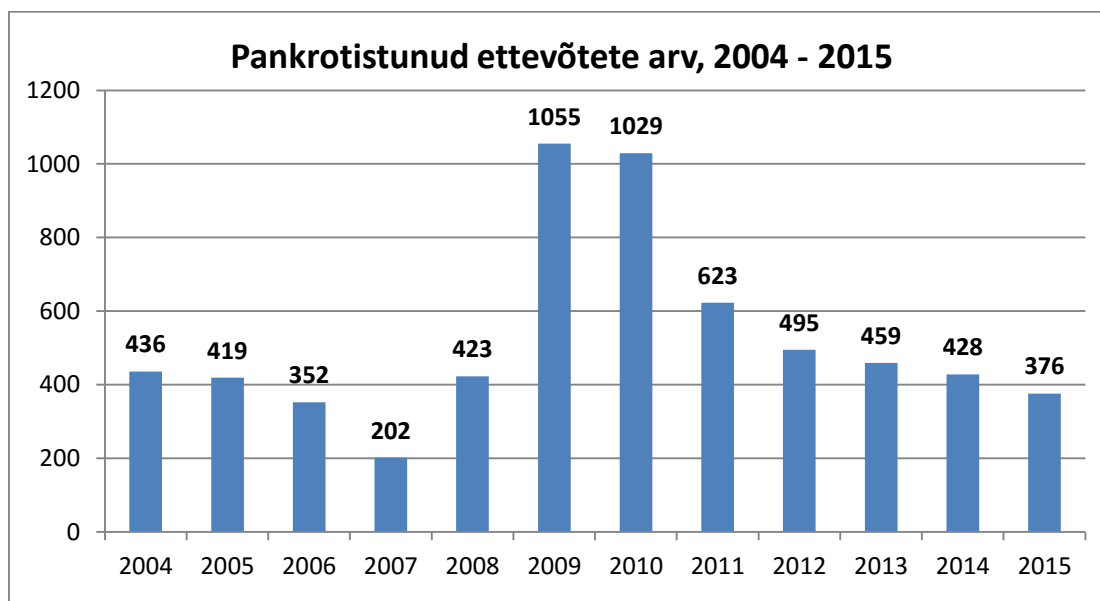
2015. aastal kuulutati Eestis välja 386 maksejõuetust, millest 376 (vt lisa 1) äriühingutele, 9 mittetulundusühingutele ja 1 sihtasutusele. Käesolev uuring käsitleb täpsemalt vaid äriühinguid. 376-st äriühingust 147-l juhul kuulutati välja pankrot ning 229 juhul pankrotti välja ei kuulutatud ja ettevõtte läks likvideerimisele, kuna kohus leidis ettevõtte varade teaseme nii madala olevat, et see ei kataks pankrotiprotsessi kulusid. Pankrotistunud äriühingute arv 2015. aastal kahanes 52 ettevõtte võrra ehk 12% võrreldes 6,8% kahanemisdega 2014. aastal.

Peale mitmeaastast pankrottide arvu mitmekordistumist pidurdus pankrotistumise kasv 2010. aastal ning pöördus järsku langusesse 2011. aastal ning pankrottide arv on sellest ajast tänaseni stabiilselt kahanenud. 2016. esimese 2 kuu jooksul registreeriti 50 pankrotiteadet võrreldes 2015. aasta 59 ja 2014. aasta 78 pankrotiteatega samal ajavahemikul. Seega on pankrottide arv selle aasta 2 kuu jooksul võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kahanenud rohkem kui 15%.

376-st 2015. aastal pankrotistunud äriühingust 349 olid osaühingud, 22 aktsiaseltsid, 1 tulundusühistu, 1 täisühing ja 3 usaldusühingut. Lisaks äriettevõtetele, pankrotistus Eestis 2014. aastal ka 9 mittetulundusühingut ja 1 sihtasutus. .

Allolevalt jooniselt selgub kujukalt pankroti arvu dünaamika alates 2004. aastast

Joonis 1

Pankrottide arv omandivormide lõikes näitab, et endiselt moodustavad valdava osa pankrottidest osäühingute pankrotid. Varatute ettevõtete osakaal pankrotistunud ettevõtete hulgas langeb stabiilselt juba mitmendat aastat, moodustades 2015. aastal 61% pankrotistunud äriühingute koguarvust (2014. aasta vastav näitaja oli 64,5%, 2013. aastal 67% ja 2012. aastal 70,5%)

Tabel 1

Pankrotid äriühingute liikide lõikes, 2009-2015

Aasta	2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009	
	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis	kokku	sh pankrotis
AS	22	6	19	15	29	21	31	21	48	32	98	73	93	73
OÜ	349	131	405	134	427	127	460	123	569	202	923	394	958	442
muu äriühing	5	5	4	3	3	3	4	2	5	3	8	6	4	4
KOKKU	376	147	428	152	459	151	495	146	623	237	1029	473	1055	519

Järgnevast tabelist 2 selgub, et pankrotistumise tase 1000 ettevõtte kohta on 2015. aastal samuti alanenud: 2,2%-lt 1,9%-le. Teistest kõrgem pankrotistumise tase oli endiselt aktsiaseltsidel, kuid kõigi omandivormide lõikes pankrotistumise tase alanes. Muude äriühingute liikide puhul on pankrotistumise väga madal tase tõenäoliselt sõltuv ka omanike vastutuse ulatusest, mistõttu on ettevõtja eriliselt motiveeritud pankrotti vältima. Samuti ei jõua paljud väikesed ettevõtted pankrotini ning lähevad pigem likvideerimisele, kuna võlgade summa on nii madal, et pankrotiprotsess osutuks liiga kalliks võrreldes võimalike võlgadega.

Tabel 2

2015. aastal pankrotistunud ettevõtete arv ettevõtlusvormi alusel

	Pankrottide arv 2015	Ettevõtete arv (01.01.2016)*	Pankrotte 1000 ettevõtte kohta
Aktsiaselts	22	3493	6,30
Osäühing	349	158173	2,21
Muud vormid	5	39682	0,13
Kokku	376	201348	1,87

*http://www2.rik.ee/rikstatfailid/failid/tabel.php?url=16_01tg.htm

Kokku kanti 2015. aastal äriregistrisse 18328 uut äriühingut, mida on 6,2% rohkem kui 2014. aastal. Kustutati 10242 äriühingut, sealhulgas läks sundlikvideerimisele 6393

äriühingut. Registreeritud äriühingute koguarv kasvas aga 4,8% võrreldes 2014. aasta 7,4% ja 2013. aasta 9,3%-ga.

Järgnevalt on vaadeldud pankrotiettevtete müügitulusid.

Pankrotistunud ettevõtetest kõrgeima müügituluga ettevõtted on toodud tabelis 3. Ettevõtete müügituludest on võetud kõrgeim viimase viie aasta jooksul, et saada aimdust ettevõtte suurusest tema aktiivse tegutsemise perioodil.

Tabel 3

Suurimad pankrotistunud ettevõtted 2015

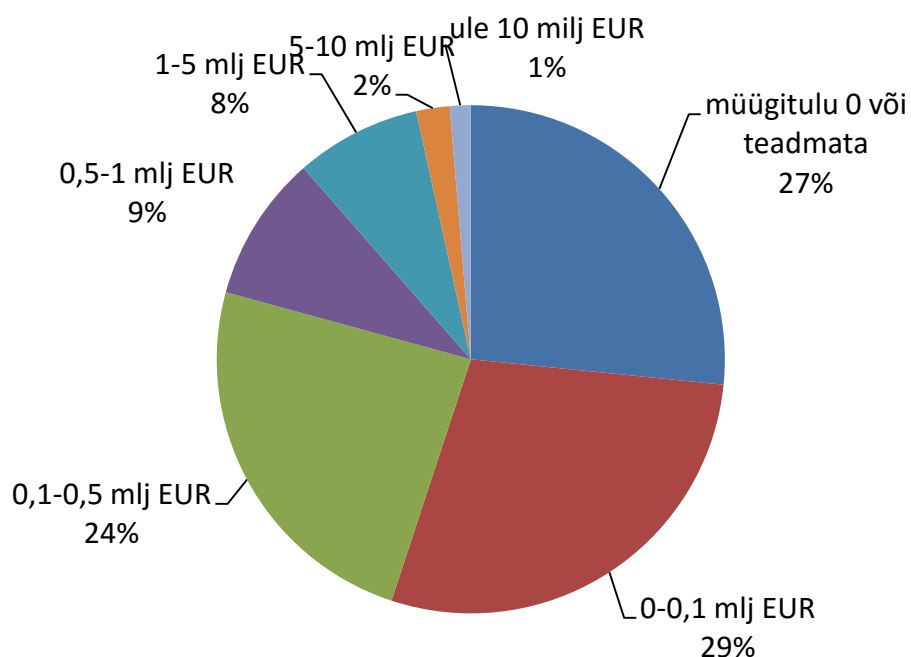
Reg. kood	Nimi	Tegevusala	Tegevusaja käive*
10076042	ESTONIAN AIR AS	Veondus	91 508 000
10179804	EUROIMPORT AS	Hulgimüük	31 423 003
10552321	KOIV-IMPEX OÜ	Hulgimüük	22 296 240
11979754	BALTKOM OÜ	Veondus	14 211 461
10183504	B.W.T KING AS	Hulgimüük	11 785 139
11493655	JGC FOREST OÜ	Hulgimüük	8 912 564
11535856	METEXCOM OÜ	Hulgimüük	7 424 747
12028216	NATION CAPITAL FINANCE OÜ	Hulgimüük	6 542 048
10362891	AVIES AS	Veondus	6 532 051
10097644	BROKMAK OÜ	Veondus	6 422 450

*Käibe vaatlemisel on võetud viimase 5 aasta andmetest maksimaalse müügituluga aasta

Nende kümne ettevõtte summaarne müügitulu tegevuse hiilgeaegadel ulatus 207 miljoni euroni, kusjuures 2014. aastal omas neist käivet vaid kaks ettevõtet. Kümne suurima pankrotistunud ettevõtte summaarne müügitulu oma tegevusajal oli kaks korda kõrgem võrreldes aasta varem pankrotistunud 10 suurima ettevõttega ning seda põhiliselt tänu suurimale pankrotistunud ettevõttele Estonian Air AS, kelle müügitulud moodustasid peaaegu poole nimetatud grupi müügituludest.

Kümnest suurimast pankrotistunud ettevõttest 6 tegutses hulgikaubanduses ja 4 veonduses. Suurim pankrotistunud ettevõtte oli Estonian Air AS.

Joonis 2: Pankrotistunud ettevõtte müügitulu järgi

2015. aastal esines enim pankrotte (53%) üliväikeste ja väikeste ettevõtete hulgas, mille aastane müügitulu jäi alla poole miljoni euro. Üle veerandi pankrotistunud firmadest aga ei omanud aastatel 2010-2014 majandustegevust või ei esitanud aastaaruandeid (27%).

Tabel 4

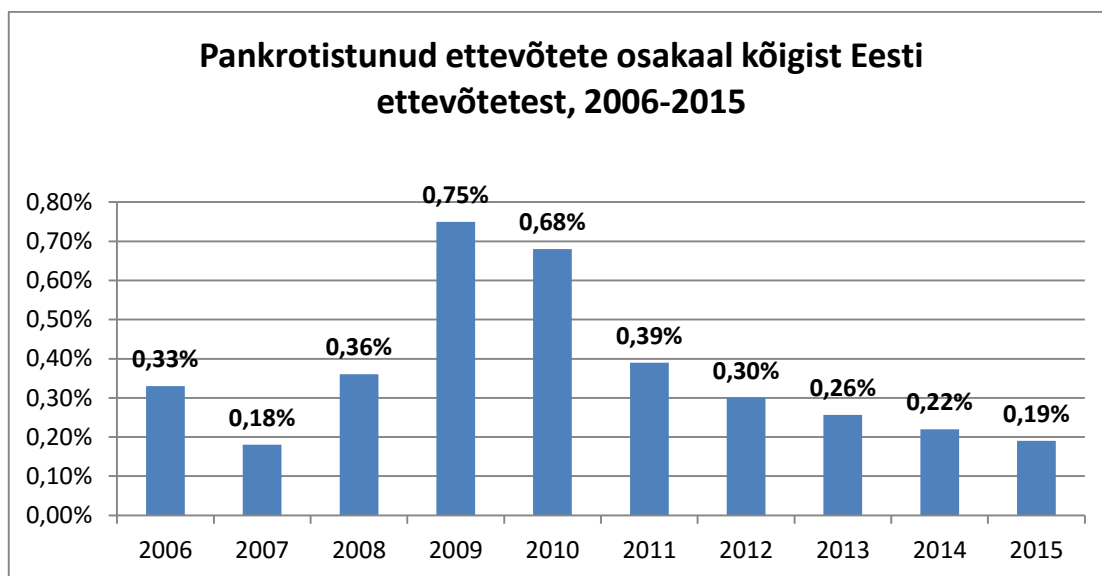
2015. aastal pankrotistunud ettevõtete jagunemine müügitulu järgi

	üle 10 mln EUR	5 – 10 mln EUR	1 – 5 mln EUR	0,5-1 mln EUR	0,1-0,5 mln EUR	0-0,1 mln EUR	müügitulu 0 või teadmata
Pankrotistunud ettevõtteid	5	8	30	35	91	107	100
%	1	2	8	9	24	29	27

1.2 Pankrotiettevõtete paiknemine maakondade lõikes

Pankrotistunud ettevõtete osakaal kõigist ettevõtetest langes ka 2015. aastal moodustades 0,19% registreeritud äriühingute arvust. Aasta varem oli näitaja 0,22%, 2013. aastal 0,26% ning 2012. aastal 0,3% (joonis 3).

Pankrotistunud ettevõtete osakaal kõigist Eesti ettevõtetest aastatel 2006-2015

Keskmine pankrottide arv 1000 ettevõtte kohta on võrreldes 2014. aastaga alanenud 2,23-ilt ettevõttelt 1,87-le ettevõttele. Pankrottide arv 1000 ettevõtte kohta on langenud 13 maakonnas ja kasvanud 2 maakonnas. Enim kasvas näitaja Läänemaal. Kasv toimus veel ka Hiiumaal. Kõrgeima pankrotistumise tasemega maakond on endiselt Raplamaa, millele järgnesid keskmisest kõrgema pankrotistumise tasemega veel Pärnu-, Tartu-, Harju-, Põlva- ja Ida-Virumaa. Madalaima pankrotistumise tasemega maakonnad olid Jõgeva-, Võru- ja Saaremaa.

Keskmiselt pankrotistus 2015. aastal 1,9 ettevõtet tuhande ettevõtte kohta ehk iga 536. ettevõtte (aasta varem iga 455. ja 2013. aastal iga 390. ettevõtte). 2015. aastal suurenes registris olevate äriettevõtete arv 4,8% samal ajal kui pankrottide arv kahanes 12%.

Alljärgnevas tabelis on toodud pankrottide dünaamika Eesti maakondades.

Tabel 5

Pankrottide arv maakondade lõikes aastatel 2007-2015

PIIRKOND	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Ettevõtteid registris 01.01.2016	Pankr. per 1000, 2015
Raplamaa	12	12	11	10	7	21	19	14	5	4 190	2,86
Pärnumaa	25	36	31	39	16	34	45	11	8	11 259	2,22
Tartumaa	45	44	52	43	6	5	7	5	1	21 265	2,12
Harjumaa	228	250	290	310	405	641	606	248	116	115 191	1,98
Põlvamaa	6	7	3	2	8	14	12	6	5	3 074	1,95
Ida-Virumaa	20	29	19	17	37	61	68	32	6	10 520	1,90
Keskmine	376	428	459	495	623	1029	1055	423	202	201 348	1,87
Läänemaa	5	2	6	4	14	23	19	11	5	3 110	1,61
Viljandimaa	8	6	8	13	4	11	25	4	2	5 366	1,49
Hiiumaa	2	3	2	1	5	7	11	1	1	1 359	1,47
Lääne- Virumaa	9	13	15	15	10	13	10	4	2	6 495	1,39
Valgamaa	4	7	9	6	6	6	9	6	3	2 984	1,34
Järvamaa	4	4	4	5	13	17	25	9	4	3 325	1,20
Saaremaa	5	5	4	13	23	57	68	37	27	4 731	1,06
Võrumaa	3	5	4	3	6	14	14	6	2	3 937	0,76
Jõgevamaa	0	5	1	1	63	105	117	29	15	3 167	0,00
määratlemata	0	0	0	13	0	0	0	0	0	1 375	0,00

* http://www2.rik.ee/rikstatfailid/failid/tabel.php?url=16_01mk.htm

1.3 Pankrotiettevõtted tegevusalade lõikes

Tabelis 6 on vaadeldud pankrotistunud ettevõtete arvu tegevusalade lõikes (tegevusalade tabel EMTAK klassifikaatori alusel).

2015. aastal jagunes pankrotistumine tegevusalati selliselt, et kolm kõrgeima pankrotistumisega valdkonda olid: majutus-toitlustus, ehitus ja töötlev tööstus. Keskmisest kõrgem pankrotistumise tase oli veel ka hulgi-ja jaemüügi tegevusalal. Pankrottide tase tegevusalas kasvas ehituses ja finants-kindlustustegevuses.

2015. aastal ei pankrotistunud üldse ettevõtteid mäetööstuses, elektrienergia-, gaasi-, veevarustuses ja jäätmekäitluses ning avalikus halduses ja riigikaitses

Suurima pankrotistumise tasemega valdkonnad on juba aastaid olnud samad.

Tabel 6

Pankrotistunud ettevõtted tegevusalade lõikes aastatel 2007-2015

*http://www2.rik.ee/rikstatfailid/failid/tabel.php?url=15_01tg.htm

Tegevusala	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	Registris 01.2016	Pankrotte per 1000
Majutus ja toidlustus	27	31	36	27	42	59	58	15	12	5195	5,20
Ehitus	71	64	79	86	121	222	269	68	27	18424	3,85
Töötlev tööstus	42	55	50	46	63	126	149	69	35	12629	3,33
Hulgi- ja jaemüük; sõidukite, esemete, kodumasinade remont	74	76	98	117	108	220	212	88	46	36554	2,02
Keskmine	376	428	459	495	623	1029	1055	423	202	201348	1,87
Kinnisvaraalaane tegevus, haldus- ja abitegevused	48	51	57	70	97	131	116	29	15	28250	1,70
Veondus, laondus, info ja side	31	44	43	36	65	92	84	26	14	22184	1,40
Finants- ja kindlustustegevus	10	9	7	9	16	25	7	5	2	7652	1,31
Haridus	3	2	1	3	3	3	5	5	2	3306	0,91
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus, muu, kodumajapidamised	23	13	24	20	32	42	48	25	12	26851	0,86
Kunst, meelelahutus ja vaba aeg; muu	15	16	12	30	25	32	19	21	5	18014	0,83
Põllumajandus, jahindus ja metsamajandus, kalandus	14	10	4	6	13	19	25	8	12	18163	0,77
Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	2	1	1	0	6	4	3	4	1	2844	0,70
Mäetööstus	0	1	0	0	1	1	0	0	0	227	0,00
Elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus, kanalisatsioon; jäätme ja saastekäsitlus	0	4	4	0	5	1	3	0	0	939	0,00
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0,00
Põhitegevusala määratlemata	16	51	43	45	26	52	57	60	19	99	161,62

1.4 Pankrotistunud ettevõtete seos maksuvõlgadega

Kui vaadelda 2015. aastal pankrotistunud 376 äriühingu maksuvõlgu, siis 72% -l ehk peaaegu kolmveerandil neist esines aasta jooksul enne pankrotti maksuvõlgasid. Maksuvõlgadega ettevõtete arv on võrreldes eelmise aastaga mõnevõrra kasvanud. Endiselt on suur nende ettevõtete osakaal, kes omasid pikaajalist maksuvõlga ehk 6 kuud või rohkem (üle poolte ettevõtetest). Terve pankrotile eelnenud aasta jooksul

võlgu omanud ettevõtete arv ja osakaal moodustas ligi kolmandiku pankrotistunud firmadest

Pankrotistunud ettevõtetel oli tavaettevõtetega võrreldes tunduvalt enam maksuvõlgasid.

Pikaajaline maksuvõlg, mis oli registreeritud vähemalt kuuel kuul, esines 55%-l pankrotistunud ettevõtetel. Maksuvõlata terve pankrotile eelnenud aasta jooksul oli 28% pankrotistunud ettevõtetest. Kõigist Eesti ettevõtetest olid 01.01.2016 seisuga maksuvõlaga 10%.

Tabel 7

Maksuvõlgadega pankrotiettevõtted*

Maksuvõla esinemine (kuud/aastas)	Ettevõtete arv	% pankrottidest
0	106	28,19
1	16	4,26
2 - 5	47	12,50
6-11	88	23,40
12	119	31,65
Kokku	376	100,00

* 2015. aasta jooksul pankrotistunud ettevõtted, millel esines aasta jooksul enne pankroti kuupäeva vähemalt 640 euro suurune võlg Maksu- ja Tolliametile

Maksuvõlg on kindlasti üks faktor, mis peaks kreditori valvsaks muutma. Pikaajaline maksuvõlg viitab kindlasti makseraskustele või isegi pankrotile. Krediidinfo analüüsid kinnitavad, et eriti halb näitaja on igakuiselt kasvav maksuvõlg ning juba kolm kuud pidevalt suurenenud maksuvõlg viitab ettevõtte väga tõenäolisele maksejõuetusele ja järgnevale pankrotile.

1.5 Krediidinfo reiting pankrotiettevõtetel

Krediidinfo on juba aastaid andnud Eesti äriettevõtetele oma meetoodika põhjal koostatud Krediidinfo Reitingut, mis iseloomustab ettevõtte riskantsust krediteerija seisukohast. Krediidireitingu põhilisteks allikateks on ettevõtete aastaaruanded, samuti ettevõtete maksetavad ja maksehäired.

Reiting väljendatakse tähekombinatsioonidena: AAA, AA, A, BBB, BB, B ja C, kus AAA on suurepärase ning C nõrk. Keskmisest riskantsemad on ka B ja BB reitinguga

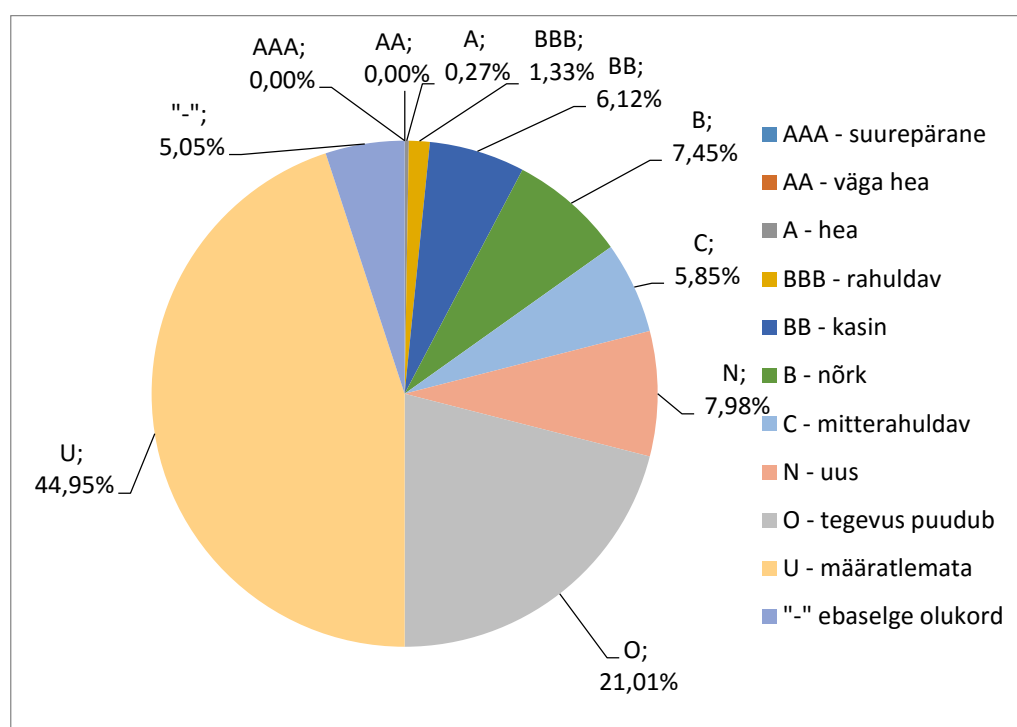
ettevõtted. BBB on keskmise reitinguga ettevõtte. N on uue ettevõtte reiting ning sel juhul ei ole veel adekvaatseid majandusnäitajaid olemas. Lisaks eelnimetatutele on määratlemata reitinguga (U), ebaselge olukorraga („-,“) või aktiivselt mittetegutseivaks (O) klassifitseeritud ettevõtted

Joonisel 4 on toodud 2015. aastal pankrotistunud firmade krediidireiting enne pankrotiprotsessi algust. Joonisel 4 toodud reitingud põhinevad pankrotiettevõtete viimaste aastate aruannetel ja muudel andmetel.

Pankrotiohu hindamisel on suur tähtsus määratlemata reitinguta ettevõtetel. Mitu aastat järjest määratlemata reitinguga ettevõtte võib suure tõenäosusega olla tulevane pankrotiettevõtte.

Joonis 4

Pankrotiettevõtete reitingute jaotus

Nagu selgub jooniseid 4 on pankrotistunud ettevõtted suures osas juba aastaid enne pankrotti määratlemata ja ebaselge reitinguga või ei tegutse enam üldse. Pankrotieelselt omas reitingut O, U või „-,“ koguni üle 71% pankrotiettevõtetest. Halvima reitingu (C) said 6% ning alla keskmise reitingu (BB ja B) veel 14% pankrotiettevõtteid.

Suurepärase või väga hea reitinguga ettevõtteid nimetatud grupis ei olnud ja hea reitinguga (A) ettevõtteid oli vaid 1 ettevõte.

Joonise 4 põhjal võib väita, et Krediidinfo Reiting määratles riskantseteks 98,5% pankrotistuynud ettevõtetest juba pankrotile eelneval aastal. Seega on lisaks keskmisest halvema reitinguga ettevõtetele veel väga riskantsed firmad reitingutega O, U, „-“, ja N.

2 Finantsseisukorra paneeluuring

Käesoleva uuringu teises osas on pankrotistunud ettevõtetest lähemalt uuritud neid ettevõtteid, mis pankrotistusid 2015. aastal ja millel on äriregistrile esitatud 2013. või 2014. majandusaasta aruanne. Uurimuses on kasutatud 159 sellist ettevõtet (vt nimekiri lisa 2). Uuringusse on kaasatud ka viimati 2013. aastal aruande esitanud firmad, kuna 2014. aasta aruandeid oli pankrotifirmade puhul esitatud vaid 56 juhul, mis ei pruugi olla esinduslik valim.

Vaid 15% 376-st 2015. aasta pankrotiettevõttest esitas äriregistrile 2014. aasta majandusaruande. Sellel on mitmeid põhjuseid. Esiteks on ettevõtte sageli juba ammu majandustegevuse lõpetanud ning ettevõtte nimel tegutseb mitte ettevõtte juhatus, vaid likvideerija. Sageli üritatakse enne pankrotti ettevõtet likvideerimisprotsessiga lõpetada. Teiseks võivad pankrotti läinud ettevõtted olla nii värskest loodud, et ei ole veel ühte majandusaastatki tegutsenud. Kolmandaks põhjuseks võib olla pankrotiettevõtete juhtide soovimatus ja huvi mistahes andmeid avaldada.

Järgnevas analüüsis käsitletakse nimetatud pankrotivalimi põhjal moodustatud pankrotiettevõtete keskmisi aruandlusnäitajaid ning rahandussuhtarve, samuti võrreldakse pankrotiettevõtete tähtsamaid näitajaid tegutsevate ettevõtete näitajatega. Leitud on ka rahandussuhtarvude kvartiilid ning Altmani pankrotikoefitsient Z-skoor. Peatüki esimeses osas on toodud keskmise pankrotiettevõtte bilanss ja rahandussuhtarvud, mis on saadud nimetatud valimi ettevõtete summaarsete finantsnäitajate jagamisel 159-ga. Selliselt arvatatud rahandussuhtarvud ei peegelda siiski keskmise ettevõtete rahanduslikku olukorda objektiivselt ning annavad vaid ligikaudseid tulemusi, kuna neis suhtarvudes on ülekaalus üksikute suuremate ettevõtete domineeriv mõju (käesoleval juhul on Estonian Air AS-i domineeriv mõju selgelt näha. Eelnevast tingituna annab paremaid tulemusi peatüki teises osas toodud kvartiili näitajate analüüs ning nende põhjal järelduste tegemine (vt punkt 2.2).

2.1 Analüüs koondaruannete näitajate põhjal

Käesolevas alajaotuses on põhirõhk vaadeldava ettevõtete grupi (159 ettevõtet) summaarsete ja koondaruannete baasil arvatud keskmiste näitajate finantsanalüüsil. Tabelites 8 ja 9 on toodud pankrotiettevõtete ja Eesti ettevõtete põhilised summaarsed näitajad.

Tabel 8

Pankrotiettevõtete põhilised summaarsed näitajad (EUR)

	Viimane aasta (€)	Osakaal (%)	Eelmine aasta (€)	Osakaal (%)	Muut (%)
Müügitulu	197 794 555	100,00	193 157 338	100,00	2,40
Ärikasum	-9 235 161	-4,67	-6 245 381	-3,23	47,87
Puhaskaum	-13 616 865	-6,88	-14 048 679	-7,27	-3,07
Varad	153 986 770	100,00	156 946 380	100,00	-1,89
Omakapital	-19 303 463	-12,54	-8 601 900	-5,48	124,41
Töötajad (in)	1224		1 633		-26,88

2015. aastal pankrotistunud ja 2014. või 2013. aastal veel tegutsenud ettevõtete summaarne müügitulu ulatus peaaegu 200 miljoni euroni ja ärikahjum 9,2 miljoni euroni. Kõikide 2014. majandusaasta aruande esitanud ettevõtete kogukäive ulatus 52,5 miljardi euroni. Seega moodustas pankrotiettevõtete käive 0,38% Eesti ettevõtete kogukäibest. See näitaja ei kajasta aga päris adekvaatselt pankrotiettevõtete kogukäivet, kuna viimastel perioodidel oli viimaste käive märkimisväärselt alanenud või koguni puudus täielikult.

Kõigi Eesti ettevõtete kogukäive suurenes 536 miljoni euro võrra, ehk 1% võrreldes 2013. aasta 4%-ga, 2012. aasta 10 %-ga ja 2011. aasta 18%-ga .

Tabel 9

Pankrotiettevõtete ja Eesti ettevõtete summaarsed müügitulud (EUR)

	Pankrotiettevõtted	Kõik ettevõtted	Pankrotikäibe osakaal
2014	197 794 555	52 549 964 493	0,38%
2013	146 475 297	52 013 947 439	0,28%
2012	197 138 922	50 010 826 631	0,40%
2011	161 356 855	45 493 107 885	0,35%
2010	22 664 315	38 593 899 762	0,06%
2009	85 223 844	34 852 447 000	0,61%
2008	113 497 780	45 099 889 000	0,49%

Pankrotiettevõtete summaarsed varad moodustasid 154 miljonit eurot, omakapital oli aga minuses peaaegu 20 miljoni euroga, mis on eelnevate aastatega võrreldes

märkimisväärselt nõrk näitaja (2013/12: +10%), (2012/11: 6%). See näitab, et pankrotiettevetel keskmiselt omavahendid täielikult puudusid ning võlausaldajatel summaarselt midagi tagasi saada ei ole.

Lühi- ja pikaajaliste laenude summa moodustas 84 miljonit eurot (aasta varem: 28,6 miljonit eurot), võlad teistele ettevõtetele 20,5 miljonit eurot (aasta varem: 12,3 miljonit eurot) ja maksuvõlad 2 miljonit eurot (vs 1,8 miljonit eurot, aasta varem).

Võlgade lõikes on märkimisväärselt suurenenud, peaaegu kolmekordistunud, lühi- ja pikaajaliste laenude osatähtsus, millest suurema osa moodustavad ühe ettevõtte laenud (Estonian Air AS-I laenud riigile). Lisaks on kasvanud võlad tarnijatele, maksuvõlgade summa aga on võrreldav eelneva aastaga.

Lühiajalised kohustused moodustasid 121,5 miljonit ja käibevarad 52 miljonit eurot, likviidsed varad 41 miljonit eurot. Need numbrid näitavad, et lühiajaliste kohustuste täitmiseks oli ettevõtetel summaarselt rohkem kui kahekordne käibevarade puudujääk. Tabelites 10 ja 11 on pankrotiettevõtte keskmine bilanss, trendi- ja struktuurianalüüs ning keskmise pankrotiettevõtte suhtarvud.

Tabelist 10 on näha, et keskmised varad vähenesid viimasel aastal ligi 2% , samas oli omakapital negatiivne juba kahel viimasel perioodil, kusjuures puudujääk enam kui kahekordistus. Omakapitali puudujäägi suurenemine viimase aruandeaasta jooksul on põhiliselt tingitud kahjumi kasvust. Keskmise pankrotiettevõtte omakapital moodustas viimasel aastal -12,5 % varade mahust.

Kohustuste osas on suurim kasv aset lühi- ja pikaajaliste laenude osas. Varade poole pealt on viimasel aastal enim kasvanud finantsinvesteeringud.

Tabel 10

Keskmise pankrotiettevõtte bilanss (EUR)

	Aasta lõpp	osakaal	Aasta algus	osakaal	Muut
Raha ja finantsinvesteeringud	102731	10,6%	91149	9,2%	12,7%
Nõuded ja ettemaksed	145899	15,1%	140010	14,2%	4,2%
Varud	70330	7,3%	78156	7,9%	-10,0%
Muu käibevara	7975	0,8%	6622	0,7%	20,4%
Käibevara kokku	326935	33,8%	315937	32,0%	3,5%
Finantsinvesteeringud	33768	3,5%	25953	2,6%	30,1%
Nõuded ja ettemaksed	3270	0,3%	65641	6,6%	-95,0%
Kinnisvarainvesteeringud	198164	20,5%	193789	19,6%	2,3%
Materiaalne põhivara	392532	40,5%	375385	38,0%	4,6%
Muu põhivara	13319	1,4%	9923	1,0%	34,2%
Põhivara kokku	641535	66,2%	671147	68,0%	-4,4%
AKTIVA	968470	100,0%	987084	100,0%	-1,9%
Laenukohustused	447571	46,2%	424041	43,0%	5,5%
Võlad ja ettemaksed	286879	29,6%	289611	29,3%	-0,9%
Muud eraldised	29911	3,1%	16619	1,7%	80,0%
Lühikohustused kokku	764361	78,9%	730271	74,0%	4,7%
Laenukohustused	314818	32,5%	286393	29,0%	9,9%
Võlad ja ettemaksed	6399	0,7%	11971	1,2%	-46,5%
Muud eraldised	4032	0,4%	12549	1,3%	-67,9%
Pikaajalised kohustused kokku	325515	33,6%	310913	31,5%	4,7%
Kohustused kokku	1089876	112,5%	1041184	105,5%	4,7%
Registreeritud kapital	353031	36,5%	352177	35,7%	0,2%
Muu omakapital	133660	13,8%	121646	12,3%	9,9%
Jaotamata kasum	-522456	-53,9%	-439521	-44,5%	18,9%
Aruandeaasta kasum	-85641	-8,8%	-88402	-9,0%	-3,1%
Omakapital kokku	-121405	-12,5%	-54100	-5,5%	124,4%
PASSIVA	968470	100,0%	987084	100,0%	-1,9%

Rahandussuhtarvude tabeli analüüsist selgub (tabel 11):

- pankrotiettevõtte käibekapital on kahel viimasel aastal olnud tugevalt negatiivne;
- maksevõime- ja likviidsuskordajad on kahel viimasel perioodil olnud väga madalad, tugevasti alla 1, näidates, et lühiajalised kohustused ületasid nii likviidseid kui käibevarasid märkimisväärselt.
- pankrotiettevõtete võlakordaja on kahel viimasel aastatel olnud üle ühe, näidates tugevat omakapitali puudujääki.
- äri- ning puhasrentaabluse näitajad on kahel viimasel aastal olnud negatiivsed, mistõttu ka varade rentaablus on mitterahuldav.

- Edward I. Altmani mudeli põhjal arvutatav pankrotikoefitsent: Z-skoor oli viimastel aastatel tugevalt negatiivne. Pankrotiohtlikuks loetakse vastavat näitajat tasemel alla +1,1 (vt lisa 4).

Tabel 11

Keskmise pankrotiettevõtte rahandussuhtarvud

Suhtarv	viimane aasta	eelmine aasta
Käibekapital (krooni)	-437425,89	-414334,68
Maksevõime kordaja (*)	0,43	0,43
Likviidsuskordaja (*)	0,33	0,32
Maksevalmiduse kordaja (*)	0,13	0,12
Raha laekumise vâlde (päeva)	22,98	18,55
Võlakordaja (*)	1,13	1,05
Ärirentablus (%)	-4,67	-3,23
Puhasrentaablus (%)	-6,88	-7,27
Aktivate rentaablus (%)	-8,84	-8,95
Rahavoog (krooni)	16282,75	48556,93
Altmani pankrotikoefitsent Z-skoor	-5,53	-5,55

Alljärgnevas tabelis 12 on pankrotiettevõtete viimaste aastate keskmisi näitajaid võrreldud sama suure grupi tegutsevate ettevõtete keskmiste näitajatega. Tegutsevate ettevõtete valim on moodustatud juhuvalikuga.

Tabel 12

Keskmise pankrotiettevõtte ja keskmise tegutseva ettevõtte keskmised kasumiaruande näitajad (EUR)

	Pankrotis				Tegutsev			
	a.lõpp	Osakaal	a.algus	Osakaal	a.lõpp	osakaal	a.algus	osakaal
Müügitulu	1244256	100%	1214826	100%	256430	100%	205617	100%
Ärikasum	-58083	-5%	-39279	-3%	13989	5%	13127	6%
Puhaskaum	-85641	-7%	-88356	-7%	8204	3%	11415	6%

Keskmise pankrotiettevõtte käive oli viimasel aastal 1,24 miljonit euro ning keskmise tegutseva ettevõtte käive vaid 256 000 eurot ehk ca viis korda madalam. Samuti torkab silma, et keskmine tegutsev ettevõtte on olnud kahel viimasel aastal normaalses ja sama tasemega kasumis samal ajal kui pankrotiettevõtte on tegutsenud 2 viimast aastat kahjumiga.

Tabel 13

Pankrotiettevõtte ja tegutseva ettevõtte bilansi keskmiste näitajate võrdlus (EUR)

	Pankrotis				Tegutsev			
	aasta lõpp	osakaal	aasta algus	osakaal	aasta lõpp	osakaal	aasta algus	osakaal
Raha ja finantsinvesteeringud	102731	11%	91149	9%	38878	11%	60575	18%
Nõuded ja ettemaksud	145899	15%	140010	14%	70742	20%	54117	16%
Varud	70330	7%	78156	8%	62595	18%	61045	18%
Muu käibevara	7975	1%	6622	1%	902	0%	720	0%
Käibevara kokku	326935	34%	315937	32%	173118	49%	176457	51%
Finantsinvesteeringud	33768	3%	25953	3%	16745	5%	13870	4%
Nõuded ja ettemaksud	3270	0%	65641	7%	1234	0%	3313	1%
Kinnisvarainvesteeringud	198164	20%	193789	20%	66530	19%	64124	19%
Materiaalne põhivara	392532	41%	375385	38%	89850	26%	81308	24%
Muu põhivara	13319	1%	9923	1%	3264	1%	3714	1%
Põhivara kokku	641535	66%	671147	68%	177622	51%	166328	49%
AKTIVA	968470	100%	987084	100%	350740	100%	342784	100%
Laenukohustused	447571	46%	424041	43%	56677	16%	60187	18%
Võlad ja ettemaksud	286879	30%	289611	29%	46407	13%	42683	12%
Muud eraldised	29911	3%	16619	2%	667	0%	628	0%
Lühikohustused kokku	764361	79%	730271	74%	103751	30%	103498	30%
Laenukohustused	314818	33%	286393	29%	50530	14%	46107	13%
Võlad ja ettemaksud	6399	1%	11971	1%	1329	0%	0	0%
Muud eraldised	4032	0%	12549	1%	1774	1%	2206	1%
Pikaajalised kohustused kokku	325515	34%	310913	31%	53633	15%	49260	14%
Kohustused kokku	1089876	113%	1041184	105%	157384	45%	152758	45%
Registreeritud kapital	353031	36%	352177	36%	15898	5%	16031	5%
Muu omakapital	133660	14%	121646	12%	7687	2%	5395	2%
Jaotamata kasum	-522456	-54%	-439521	-45%	161566	46%	157185	46%
Aruandeaasta kasum	-85641	-9%	-88402	-9%	8204	2%	11415	3%
Omakapital kokku	-121405	-13%	-54100	-5%	193356	55%	190026	55%
PASSIVA	968470	100%	987084	100%	350740	100%	342784	100%

Ülaltoodud võrdluses tulevad ilmekalt esile olulisemad kitsaskohad pankrotiettevõtete finantsolukorras vaadeldes erinevate bilansikirjete osakaale.

Keskmise tegutseva ettevõtte varade maht oli küll peaaegu kolm korda madalam kui keskmisel pankrotiettevõttel, kuid kui tegutseva ettevõtte varad kasvasid, siis pankrotiettevõttel kahanesid.

Varade poolel on pankrotiettevõtetel märgata käibevarade oluliselt madalamat taset ja põhivara kõrgemat taset.

Bilansi passiva poolel on torkab pankrotiettevõtete puhul silma laenude ebaproportsionaalselt suur osakaal ja negatiivne omakapital., mis on otsesed indikaatorid pankrotiks.

Keskmisel tegutseval ettevõttel ületavad käibevarad märgatavalt lühiajaliste kohustuste summat, seega ei ole probleeme käibekapitali puudujäägiga, millele viitavad ka heal tasemel olevad likviidsusnäitajad (vt tabel 14).

Tegutseva ettevõtte suhtarvud on kõik vähemalt heal tasemel. Tegutseva ettevõtte Z-skoor on erinevalt pankrotiettevõttest väga heal tasemel ega ennusta mingit pankrotti.

Tabel 14

Pankrotiettevõtte ja tegutseva ettevõtte keskmiste rahandussuhtarvude võrdlus

Suhtarv	Pankrotis		Tegutsev	
	a. lõpp	a. algus	a. lõpp	a. algus
Käibekapital (EUR)	-437426	-414335	69367	72959
Maksevõime kordaja (*)	0,43	0,43	1,67	1,70
Likviidsuskordaja (*)	0,33	0,32	1,06	1,11
Maksevalmiduse kordaja (*)	0,13	0,12	0,37	0,59
Raha laekumise vâlde (päev)	23	19	37	43
Võlakordaja (*)	1,13	1,05	0,45	0,45
Ärirentaablus (%)	-4,67	-3,23	8,8	9,5
Puhasrentaablus (%)	-6,88	-7,27	5,2	8,2
Aktivate rentaablus (%)	-8,84	-8,95	2,3	3,3
Rahavoog (EUR)	16283	48557	2153	-3155
Altmani pankrotikoeffitsent Z-skoor	-5,53	-5,55	4,43	8,10

2.2 Suhtarvude analüüs kvartiilide ja mediaani alusel

Eelmises osas toodud keskmise pankrotiettevõtte aruandluse analüüs annab küll aritmeetiliselt keskmise pankrotiettevõtte näitaja, kuid on siiski mõjutatud suuremate pankrotistunud ettevõtete näitajatest (Estonian Air AS) ning ei kajasta nii hästi keskmiste ja väikeettevõtete olukorda, milliseid on Eestis aga kõige rohkem ning nad kipuvad sagedamini pankrotistuma.

Ettevõtte pankrotiohu objektiivseteks hindamiskriteeriumiteks sobivad hästi pankrotistunud ettevõtete reastatud rahandussuhtarvude andmed kvartiilide ja mediaani kohal. *Mediaan* on järjestatud arvrea, seega suhtarvude, keskmine liige. Iga suhtarvu puhul järjestatakse ettevõtete näitajad uuesti. Analoogiliselt mediaaniga on *kvartiilid* vastavate reaosade keskmised liikmed, kuid nad jagavad rea neljaks võrdse arvu liikmega osaks.

Alljärgnevas tabelis on leitud 159 pankrotistunud ettevõtte rahandussuhtarvude kvartiilid ja mediaanid.

Tabel 15

Pankrotiettevõtete rahandussuhtarvude kvartiilid ja mediaanid

	Käibe- kapital (EUR)	Makse- võime kordaja (*)	Likviid- sus kordaja(*)	Makse- valmid.kordaja (*)	Raha laekum. (päev)	Võla- kordaja (*)	Äri- rentaabl(%)	Puhas- rentaabl (%)	Vara rentaabl (%)	Rahavoog (EUR)
Alumine kvartiil										
viimane aasta	-40 556	0,26	0,13	0,00	26	1,60	-22,48	-22,83	-57,10	-7 063
eelmine aasta	-19 049	0,60	0,27	0,02	29	0,96	-6,69	-6,30	-13,26	-2 757
Mediaan										
viimane aasta	-686	0,94	0,40	0,04	0	0,91	-3,24	-3,77	-7,12	-665
eelmine aasta	2 290	1,09	0,67	0,10	0	0,83	0,81	0,51	0,92	659
Ülemine kvartiil										
viimane aasta	17 366	1,36	1,05	0,21	0	0,72	2,69	1,63	2,98	1 657
eelmine aasta	23 138	1,71	1,47	0,48	0	0,60	6,44	4,32	11,91	6 809

Järgnevalt on vaadeldud eraldi finantssuhtarvude mediaane ja kvartiile ning võrreldud neid ka koondaruannete baasil saadud suhtarvudega aastate lõikes.

Käibekapital – käibekapitali näitaja on olnud kahel aastal negatiivne vaid alumises kvartiilis, mediaani puhul on viimase aasta näitaja kergelt negatiivne ja ülemise kvartiili näitajad on head.

Aritmeetilise keskmise pankrotiettevõtte vastav näitaja on on olnud negatiivne kahel viimasel aastal ehk võrreldav alumise kvartiiliga.

Maksevõime kordaja, likviidsuskordaja, maksevalmiduse kordaja – kõigi nende näitajate puhul esineb väga nõrka näitajat mõlemal aastal vaid alumises kvartiilis.

Mediaani vastavad näitaja võib lugeda rahuldavaks ja ülemise kvartiili näitajad on head. Kõikide kvartiilide vastav näitaja on viimasel perioodil nõrgenenud. Aritmeetilised keskmised näitajad aga on mõlemal aastal olnud väga viletsad.

Enamuse pankrotiettevtete *raha laekumise aeg* on viimastel aastatel olnud väga hea või hea. Ka vastavad aritmeetilised keskmised näitajad on head. Tõenäoliselt on likviidsuse vähenemisel püütud vähendada maksetähtaegu, et oma kauba eest raha võimalikult ruttu kätte saada ning mitte krediiti müüa.

Võlakordaja – pankrotiettevtete võlakordaja tase on enamikel juhtudel nõrk juba kahe viimase aasta jooksul. Vaid ülemise kvartiili näitajad on rahuldavad või head.

Ka koondaruannete vastavad näitajad on väga nõrgad. Seega võib öelda, et pankrotiettevteteid iseloomustab väga madal ja pidevalt alanev omakapitali tase juba vähemalt paar aastat enne pankrotti ning see on üks suurimaid riskitegureid võlausaldajatele, kuna lootus oma võlgu tagasi saada on väike.

Ärimentaablus ja puhasrentaablus on negatiivsed mõlemal aastal alumise kvartiili ettevõtetel. Ülemise kvartiili näitajad on positiivsed, mediaanil esineb negatiivne näitaja vaid viimasel perioodil. Keskmise ettevõtte näitajad on negatiivsed kahel viimasel perioodil.

2.3 Pankrotiettevtete põhilised aruandlusnäitajad

Uuringust selgub, et keskmine 2015. aastal pankrotistunud ettevõtte (mediaanide põhjal) nagu ka tavaetevõtte oli suhteliselt madala käibega väikeetevõtte. Koondaruannete keskmise põhjal saime tulemuseks palju suurema müügituluga ettevõtte. Müügitulud on mediaan-keskmisel pankrotiettevtel viimasel aastal isegi veidi kasvanud. Varade maht on pankrotiettevtel kõrgem kui tegutseval ettevõttel ning see on ka viimasel perioodil vähenenud. Omakapitali näitajate poolest on tegutseva ettevõtte omakapitali tase igal aastal olnud kordi kõrgem kui pankrotiettevtel. Seejuures on pankrotiettevtete omakapital viimasel aastal vähenenud vastupidiselt tegutseva ettevõtte omale, mis suurenes. Mediaani näitajate põhjal võib öelda, et enamusel pankrotiettevtetel oli omakapital viimastel tegutsemisaastatel väga madal.

Ka on pankrotiette võttel olnud kahjum viimasel perioodil. Tegutsev ettevõtte on aga teeninud kasumit.

Tabelis 16 on toodud ettevõtete olulisemad näitajad mediaanina ning võrdluseks valimi aritmeetiliselt keskmised näitajad.

Tabel 16

Pankrotiette võtete ja tegutsevate ettevõtete võrdlus finantsnäitajate osas (EUR)

	Müügitulu		Puhaskasum (-kahjum)		Omakapital kokku		Bilansimaht		Z-skoor	
	pankr.*	teg.**	pankr.*	teg.**	pankr.*	teg.**	pankr.*	teg.**	pankr.*	teg.**
mediaan										
viimane periood	179 423	170 987	-2 557	4 953	3 544	42 273	60 697	112 779	-0,15	6,14
eelmine periood	165 712	137 212	635	2 508	7 873	40 921	70 170	88 541	1,25	10,06
aritmeetiline keskmine										
viimane periood	1 244 256	256 430	-85 641	8 204	-121 405	193 356	968 470	350 740	-5,53	4,43
eelmine periood	1 214 826	205 617	-88 356	11 415	-54 100	190 026	987 084	342 784	-5,55	8,10

pankr.* - valim . pankrotistunud ettevõtete põhjal

teg.** - juhuslikult valitud tegutsevate ettevõtete valim

2.4 Edward I. Altmani pankrotikoefitsient

Pankrotivalimi 159 ettevõtte kohta on leitud Edward I. Altmani mudeli abil pankrotikoefitsient Z-skoor (lisa 4, lisa 5).

Nimetatud pankrotikoefitsiendi analüüsimine näitas, et viimasel aastal on koefitsient pankrotistumist ennustanud 65% juhtudest.

Tabel 17

Pankrotimudel Z-skoor

Z-skoor<1,1	Firmade arv	% valimist
2014 (Z-skoor<1,1)	103	65,0
2013 (Z-skoor<1,1)	95	22,2
2012 (Z-skoor<1,1)	110	70,1
2011 (Z-skoor<1,1)	152	74,5
2010 (Z-skoor<1,1)	105	51,4

Kokkuvõte

Pankrottide arvu aeglane kahanemine algas 2010. aastal, millest alates on see pidevalt kahanenud saavutades 2015. aastal läbi ajaloo ühe madalaima teseme. Käesolavaks aastaks on esialgsete andmete põhjal oodata pankrottide arvu stabiilset kahanemise jätkumist.

2015. aastal saavutati pankrotistumise kriisieelselt madal tase ehk alla 2 ettevõtte 1000 kohta.

Suurim oli pankrotistumise tase majutuse ja toitlustuse alal, ehituses, töötlevas tööstuses ning hulgi-ja jaekaubanduses. Need tegevusalad on ka läbi aastate olnud suurima pankrottide tasemega. Maakondadest pankrotistus enim ettevõtteid Rapla, Pärnu ja Tartu maakondades.

Tüüpiline oli pikaajaline võlg Maksu – ja Tolliametile ning nõrk või määratlemata Krediidiinfo Reiting.

Eeltoodud pankrotiettevõtete paneeluuringu põhjal võib tuua välja olulisemad pankrotiettevõtet iseloomustavad näitajad:

- müügitulu ja varade maht jääb valdaval osal pankrotiettevõtetest alla 180 000 euro;
- töötajate arv keskmiselt 8-9 inimest;
- lühiajaliste kohustuste summa on viimasel aastal oluliselt suurenenud, omakapitali osakaal on praktiliselt olematu viidates suurele või täielikule sõltuvusele võõrvahenditest;
- neljandikul ettevõtetel esineb kahjum vähemalt kahel pankrotieelsel perioodil ja pooltel viimasel pankrotieelsel aastal. Üldjuhul „söökki“ kahjumi niigi napid omavahendid.
- likviidsusnäitajad on valdaval enamikul pankrotiettevõtetest mõlemal aastal nõrgad, käibevahendid ei kata enam lühiajalisi kohustusi, tekib probleeme maksetega;
- Krediidiinfo Reiting on nõrk või ebaselge.

Tavaline pankrotiettevõtte 2015. aastal oli madala käibega, kahjumiga töötav madala omakapitaliga firma, mille kohustuste osakaal võrreldes varadega on kõrge.

LISAD

2015. aastal pankrotistunud 386 ettevõtte nimekiri (sh 10 MTÜ-d ja SA-d) *Lisa 1*

Paneeluuringus kasutatud 159 pankrotiettevõtte nimekiri

Kasutatud rahandussuhtarvude valemid

1. Käibekapital = käibevarad - lühiajalised kohustused (EUR)
2. Maksevõime kordaja = käibevarad / lühiajalised kohustused (korda)
3. Likviidsuskordaja = (käibevarad – varud) / lühiajalised kohustused (korda)
4. Maksevalmiduse kordaja = raha ja väärtpaberid/lühiajalised kohustused (korda)
5. Raha laekumise aeg = ostjate debitoorne võlgnevus / (müügitulu /360) (päeva)
6. Võlakordaja = kohustused kokku / aktiva (korda)
7. Puhasrentaablus = puhaskasum / müügitulu * 100 (%)
8. Ärirentaablus = ärikasum / müügitulu * 100 (%)
9. Aktivate rentaablus = puhaskasum / aktiva *100 (%)

Edward I. Altmani pankrotikoeffitsient Z-skoor

$$Z=6,56x_1+3,26x_2+6,72x_3+1,05x_4$$

Kus

x_1 on käibekapitali ja varade suhtarv

x_2 on akumulereeritud kasumi ja varade suhtarv

x_3 on kasumi ning varade suhtarv

x_4 on omakapitali ja koguvõlgnevuse suhtarv

Kui $Z < 1,1$ - siis võib ettevõtte pankrotti sattuda

$Z > 2,6$ – siis on firma edukas

$1,1 < Z < 2,6$ – siis on firma üle otsustamiseks vaja teha süvaanalüüse

Paneeluuringus kasutatud 159 pankrotiette võtte aruandlusnäitajad (lisatud fail)